

YTTRANDEDatum
2012-06-25Dnr
830 9509-12/112Justitiedepartementet
Straffrättsenheten
103 33 Stockholm**Betänkandet Penningtvätt - kriminalisering, förverkande och dispositionsförbud (SOU 2012:12), dnr. Ju2012/2240/L5**

Kronofogdemyndigheten (KFM) avger härmed följande yttrande över betänkandet.

Sammanfattning

KFM instämmer i förslaget att bryta ut bestämmelserna om penningtvätt ur brottsbalken och föra in dessa i en egen författning. Vidare tillstyrker KFM att bestämmelser om dispositionsförbud införs i lagen (2009:562) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. KFM anser dock att förslaget om automatisk dispositionsspärr inte bör genomföras.

Förslagen i betänkandet kan få konsekvenser även för KFM i form av ett ökat antal ansökningar om kvarstad.

KFM vill i sammanhanget påtala de problem som sekretesslagstiftningen kan innebära för myndighetens delaktighet i åtgärder mot penningtvätt och framhålla vikten av att denna ges en författningsreglering.

Avsnitt 5, Kriminaliseringen av penningtvätt

Förslaget berör inte direkt KFM:s verksamhet. Myndigheten har en uttalad roll att motverka brottslighet och vill med anledning av det ändå instämma i förslaget. Genom att bryta ut reglerna om penningtvätt ur brottsbalken och placera dessa i en egen lag blir regleringen mer överskådlig och lättare att tillämpa. Förhoppningsvis leder även förslagen i övrigt till att fler penningtvättbrott kan lagföras.

Avsnitt 6, Dispositionsförbud

KFM instämmer i huvudsak i förslaget. Myndigheten delar utredningens åsikt att det bör leda till att brottvinster i högre utsträckning än idag kan berövas kriminella och att förslagen i viss utsträckning kan få preventiv effekt.

KFM avstyrker dock förslaget om automatisk dispositionsspärr. Anledningen till detta är att det kan ifrågasättas om förslaget uppfyller proportionalitetsprincipens krav. Utredningen nämner ett antal nackdelar med förslaget som enligt

YTTRANDEDatum
2012-06-25Dnr
830 9509-12/112

myndighetens bedömning inte uppväger de fördelar som förslaget för med sig. Vidare ger utredningen förslag på lösningar som kan ge liknande resultat utan att lagstiftningsåtgärder måste tillgripas.

Avsnitt 9, Konsekvenser av förslagen

Utredningens förslag kan förväntats leda till att straffprocessuella tvångsmedel träder in i processen tidigare och oftare än idag. Detta kan leda till att KFM får in fler ansökningar om kvarstad för verkställighet. Den bedömning som utredningen gjort beträffande kostnadsökningarna för rättsväsendet torde emellertid gälla även för KFM. Det finns dock anledning för KFM att följa upp antalet ansökningar om kvarstad, särskilt som det är en verkställighetsform som kräver skyndsam handläggning och därmed är resurskrävande. En större ökning av sådana ansökningar kan leda till ett utökat behov av personal.

Övriga synpunkter

Det bör påpekas att möjligheten för KFM att lämna uppgift om transaktioner som kan utgöra led i penningtvätt kan begränsas om uppgiften omfattas av sekretess (se bl.a. KFM:s tidigare framförda synpunkter i prop. 2008/09:70 s. 114 ff.). För att uppgiften i sådant fall ska få lämnas till Finanspolisen krävs någon sekretessbrytande bestämmelse. För KFM:s del är det sällsynt att uppgiften kan anses angå misstanke om begånget brott. Uppgiften får därmed lämnas över endast om det är förenligt med generalklausulen i offentlighets- och sekretesslagen. Den intresseavvägning som ska göras kan medföra att uppgiften inte överlämnas till Finanspolisen, i synnerhet om misstankarna inte är särskilt starka. KFM anser därför att myndigheten bör ha samma uppgiftsskyldighet som verksamhetsutövare eller tillsynsmyndighet har enligt lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. En sådan uppgiftsskyldighet medför att sekretessen inte utgör hinder mot att uppgiften lämnas till en annan myndighet.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad biträdande rikskronofogde. I den slutliga handläggningen har även deltagit verksjuristen Jens Haggren, föredragande.

Erica Wass

Jens Haggren